

شیوه نامه فعالیت های فناورانه پژوهشگاه مواد و انرژی

تهیه کننده : فاطمه حیدری کارشناس فناوری تاریخ و امضا:	گیرنده / گیرندگان سند : - دفتر مدیریت نظارت، ارزیابی - معاونت فناوری
تایید کننده : دکتر حسین قدمیان معاون فناوری تاریخ و امضا: ۹۸/۱۱/۲۸	
تصویب کننده : دکتر علیرضا خاوندی رئیس پژوهشگاه تاریخ و امضا:	
شماره ویرایش: ۳	کد سند: MERC-W-T-۰۱-۰۴
مهر کنترل:	تاریخ اجرا: ۹۸/۱۱/۲۸

	تاریخ اجرا: ۱۳۹۸/۱۱/۲۸	پژوهشگاه مواد و انرژی
	کد: MERC-W-T-۰۱-۰۴	
	صفحه ۲ از ۵	شیوه‌نامه فعالیت‌های فناورانه پژوهشگاه مواد و انرژی

ماده ۱-هدف

به منظور تبیین رویه‌های کاری و گردش کار در خصوص اجرای فعالیت‌های فناورانه پژوهشگاه مواد و انرژی و نیز کنترل پیشرفت برنامه‌های زمان‌بندی، هزینه‌ای و کمی حاصل از نحوه اجرای فعالیت‌های فناورانه، شیوه‌نامه حاضر تهیه و تدوین گردیده است.

ماده ۲-دامنه

فعالیت‌های فناورانه پژوهشگاه مواد و انرژی.

ماده ۳- تعریف انواع طرح‌های قراردادی و فناورانه

نوع ۱. طرح‌هایی که براساس فعالیت‌ها و ارتباطات پژوهشگاه به پژوهشگاه واگذار می‌گردد و مجری/مجریان مشخص شده در شورای پژوهشگاه نسبت به انجام مفاد قرارداد اقدام نموده و پژوهشگاه نقش حمایتی ایفا می‌نماید.

نوع ۲. طرح‌هایی که بر اساس همکاری پژوهشگاه با شرکت‌های میانجی فناوری جهت فروش دانش فنی، فروش فناوری و تجاری‌سازی منجر به عقد قرارداد می‌گردد و مجری/مجریان مشخص شده در شورای پژوهشگاه نسبت به انجام مفاد قرارداد اقدام نموده و پژوهشگاه نقش حمایتی-نظارتی ایفا می‌نماید.

نوع ۳. طرح‌هایی که اعضای هیأت علمی به منظور توسعه فناوری از TRL۵ به TRL۸~۹ جهت فروش محصول تکرار پذیر و یا فروش دانش فنی با عنوان طرح‌های فناورانه پایلوت به پژوهشگاه درخواست حمایت می‌دهند.

ماده ۴- مالکیت معنوی

مالکیت فکری و معنوی حاصل از اجرای کلیه فعالیت‌های فناورانه فوق‌الذکر توسط مجری/مجریان طرح به صورت مشترک فی‌مابین پدیدآورندگان، پژوهشگاه و کارفرما تقسیم خواهد شد. سهم مشارکت هر یک از سهامداران مطابق شیوه‌نامه خط‌مشی و ضوابط حقوق‌داری‌های فکری پژوهشگاه مصوب در شورای پژوهشی مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۷ (بیوست ۱) صورت خواهد پذیرفت.

تبصره ۱: در مواردیکه برای کارفرما در قرارداد سهمی تعیین شده باشد، به عنوان سهم کارفرما از سوی پژوهشگاه پذیرفته می‌شود و مابقی مطابق شیوه‌نامه خط‌مشی و ضوابط داری‌های فکری پژوهشگاه فی‌مابین پدیدآورندگان و پژوهشگاه تقسیم خواهد شد.

ماده ۵- روش اجرا

۵-۱- طرح‌های نوع ۱

پس از آنکه طرح براساس فعالیت‌ها و ارتباطات و مذاکرات با سازمان‌ها و صنایع مختلف به پژوهشگاه واگذار گردید، قرارداد مورد تأیید کارفرما جهت انجام امور حقوقی و اداری به معاونت فناوری ارسال می‌گردد تا اقدامات لازم جهت بررسی و تأیید و اخذ امضای ریاست پژوهشگاه صورت گیرد. متعاقب آن فرم پروژه از طریق سامانه پرتال پروژه‌ها توسط

	تاریخ اجرا: ۱۳۹۸/۱۱/۲۸	پژوهشگاه مواد و انرژی
	کد: MERC-W-T-۱-۰۴	
	صفحه ۳ از ۵	شیوه‌نامه فعالیت‌های فناورانه پژوهشگاه مواد و انرژی

مجری تکمیل و با تأیید رئیس پژوهشگاه مربوطه و معرفی ناظر پیشنهادی پژوهشگاه به معاونت فناوری جهت طرح و تصویب موضوع در شورای پژوهشگاه ارجاع می‌گردد.

تبصره ۲: پژوهشگاه به صورت پیش فرض ۵٪ (پنج درصد) بابت بالاسری طرح‌های پژوهشی اخذ شده لحاظ می‌نماید. (صندوق گرنت)

تبصره ۳: در هر پرداخت که از سوی کارفرما صورت می‌پذیرد، ۴۰٪ مبلغ پرداخت شده به عنوان هزینه پرسنلی منظور گردیده و مابقی مبلغ بابت خرید تجهیزات، خرید مواد، خدمات آزمایشگاهی، انتشارات و اطلاع رسانی و هزینه سفر می‌باشد که در صندوق گرنت مجری منظور گردیده و طبق آئین‌نامه مالی و معاملاتی پژوهشگاه هزینه می‌گردد. (صندوق گرنت)

تبصره ۴: به مجری پروژه‌هایی که پس از تصویب این آئین‌نامه، در شورای پژوهشگاه مطرح شده و به تصویب می‌رسند اجازه داده می‌شود درخواست، کتبی نمایند تا پروژه قراردادی‌شان با کسر مبلغ بالاسری بیش از ۵٪ به شرح جدول ۱ در شورای پژوهشگاه مطرح و پس از مصوب شدن در شورا در هر پرداخت از سوی کارفرما، پس از کسر بالاسری مصوب، مابقی مبلغ واريز شده، در اختیار مجری پروژه قرار می‌گیرد. (پرداخت بالاسری)

جدول ۱- میزان بالاسری پروژه‌های قراردادی

مبلغ پروژه (A) میلیون ریال	$A < 500$	$500 \leq A < 1000$	$1000 \leq A < 2000$	$2000 \leq A < 5000$	$A \geq 5000$
میزان بالاسری	۱۸٪	۱۶٪	۱۴٪	۱۲٪	۱۰٪

تبصره ۵: نحوه هزینه کرد در پروژه‌های مرتبط با تبصره ۹ بند (ط)-۱۳۹۷ و/یا بند (ح)-۱۳۹۸ بودجه کل کشور، مطابق با آئین‌نامه اجرائی هیأت وزیران خواهد بود. (تبصره بودجه)

تبصره ۶: درباره طرح‌های قراردادی و فعالیت‌های فناورانه که در این شیوه‌نامه پیش‌بینی نشده است، مراتب به صورت موارد خاص قابل طرح، بررسی و تصویب در شورای پژوهشگاه می‌باشد.

تبصره ۷: در صورتیکه تجهیزات خریداری شده مورد نیاز پروژه می‌بایست در محل مورد نظر کارفرما (خارج از پژوهشگاه) بطور دائمی نصب گردند یا بکار گرفته شوند، قرارداد فی‌مابین صرفاً بر اساس تبصره ۴ (پرداخت بالاسری) مصوب گردند.

۵-۲- طرح‌های نوع ۲

به منظور همکاری با شرکت‌های میانجی فناوری، پیش از عقد قرارداد باید هویت این شرکت‌ها به تایید معاونت فناوری برسد و پس از معرفی معاونت فناوری و ارائه سوابق اجرایی به شورای پژوهشگاه، همکاری با این شرکت‌ها در شورای پژوهشگاه مطرح و مصوب می‌گردد. با توجه به نقش شرکت‌های میانجی فناوری در عقد قراردادهای فناوری، چنانچه

	تاریخ اجرا: ۱۳۹۸/۱۱/۲۸	پژوهشگاه دواد و انرژی
	کد: MERC-W-T-۰۱-۰۴	
	صفحه ۴ از ۵	شیوه‌نامه فعالیت‌های فناورانه پژوهشگاه مواد و انرژی

پروژه‌ای از طریق این شرکت‌ها به عند قرارداد منجر شود، در هر پرداخت صورت گرفته از سوی کارفرما، درصدی از مبلغ پروژه بسته به نوع قرارداد (فروش فناوری- فروش دانش فنی- تجاری سازی) به شرکت میانجی مذکور به شرح جدول ۲ پرداخت خواهد شد.

جدول ۲- سهم شرکت‌های میانجی

نوع قرارداد	فروش فناوری	فروش دانش فنی	تجاری سازی
سهم شرکت میانجی	٪۱۰	٪۱۵	٪۲۰

تبصره ۸: قدرالسهم مجری (پدید آورندگان) و پژوهشگاه (موسسه) در درصدهای پرداختی به شرکت میانجی فناوری، بالسویه خواهد بود.

تبصره ۹: روش پرداخت به طرح نایی که از طریق شرکت‌های میانجی فناوری اقدام به عقد قرارداد با کارفرما می‌نماید، صرفاً بر اساس تبصره ۴ (پرداخت بالاسری) خواهد بود.

تبصره ۱۰: نحوه عقد قرارداد فروش دانش فنی و تجاری‌سازی بر اساس آئین‌نامه خط‌مشی و ضوابط حقوقی مالکیت فکری به شرح پیوست ۲ می‌باشد.

۳-۵- طرح‌های نوع ۳

پس از آنکه طرح بر اساس فرمت، مشخص طرح‌های فناورانه پایلوت (پیوست ۳) توسط عضو هیات علمی به معاونت فناوری جهت بررسی ارسال گردد، معاونت فناوری با همکاری معاونت پژوهشی و حضور ریاست پژوهشگاه مربوطه، نسبت به برگزاری جلسه کمیته فنی و ارائه مشاوره‌های لازم جهت اجرای پروژه و داوری طرح اقدام می‌نماید. موارد قابل بررسی در طرح‌های فناورانه پایلوت شامل تیم کاری، سوابق اجرایی مرتبط مجری، امکانسنجی‌های فنی-اقتصادی است. فرم پروژه از طریق سامانه پرتال پروژه‌ها توسط مجری تکمیل و با تأیید رئیس پژوهشگاه مربوطه و معرفی ناظر پیشنهادی پژوهشگاه به معاونت فناوری جهت طرح و تصویب موضوع در شورای پژوهشگاه ارجاع می‌گردد.

در طرح‌های نوع ۳ مجری موظف است پس از اتمام پروژه تا سقف مبلغ طرح طی یکسال پس از اولین دریافتی نسبت به فروش محصول و یا دانش فنی و واریز کامل دریافتی به حساب پژوهشگاه اقدام نماید. پس از بازگشت مبلغ پروژه به حساب پژوهشگاه مجری موظف است به مدت ۳ تا ۱۰ سال و به یکی از دو صورت نسبت به فروش محصول تولیدی اقدام نماید.

۱. عقد قرارداد فروش محصول با پژوهشگاه که پژوهشگاه از محل بالاسری کسب درآمد خواهد نمود.

۲. در صورت فروش محصول توسط شرکت عضو هیات علمی مستقر در مرکز رشد، معادل ۵ درصد رویالٹی به حساب پژوهشگاه واریز می‌نماید. شاخص مبلغ درآمد از فروش محصول، اظهار نامه مالیاتی شرکت مذکور در هر سال خواهد بود.

تاریخ اجرا: ۱۳۹۸/۱۱/۲۸

کد: MERC-W-T.۱-۰۴

پژوهشگاه مواد و انرژی

صفحه ۵ از ۵

شیوه‌نامه فعالیت‌های فناورانه پژوهشگاه مواد و انرژی

تبصره ۱۱: تصمیم‌گیری در خصوص تغییر افزایشی مدت زمان و/یا کاهش میزان رویالتی با پیشنهاد معاونت فناوری و تصویب در کمیته‌ای پنج نفره منتمل بر معاون فناوری، معاون پژوهشی، مدیر تجاری‌سازی و انتقال فناوری، رئیس پژوهشگاه و نماینده پدیدآورندگان (مجری) بر اساس مستندات انجام خواهد شد.

تبصره ۱۲: به میزان مبلغ کل طرح، مجری موظف است چک وجه ضمان فروش محصول به تاریخ یکسال پس از اولین دریافتی از پژوهشگاه در اختیار معاونت اداری، مالی و پشتیبانی قرار دهد. چک وجه ضمان پس از بازگشت مبلغ پروژه به حساب پژوهشگاه از فروش محصول، به مجری عودت داده خواهد شد و در غیر این صورت مطابق با روال قانونی، پژوهشگاه اقدامات لازم جهت وصول وجه را انجام خواهد داد.

تبصره ۱۳: در صورتیکه پژوهشگاه به تعهدات خود در خصوص اجرای طرح نوع ۳ عمل نکند و یا مجری را از ادامه فعالیت منصرف نماید، تمامی تعهدات مجری نیز کان لم یکن تلقی خواهد شد.

تبصره ۱۴: پس از تصویب طرح در شورای پژوهشگاه، کد پروژه به طرح تعلق گرفته و کل مبلغ طرح در صندوق گزنت مجری اعمال می‌شود و مجری می‌تواند حداکثر ۴۰٪ مبلغ پرداخت شده به عنوان هزینه پرسنلی منظور کرده و مابقی مبلغ بابت خرید تجهیزات، خرید مواد، خدمات آزمایشگاهی، انتشارات و اطلاع رسانی و هزینه سفر می‌باشد و طبق آئین‌نامه مالی و معاملاتی پژوهشگاه هزینه می‌گردد. (صندوق گزنت)

تبصره ۱۵: نحوه هزینه کرد با پایش عملکرد در پروژه‌های فناورانه پایلوت به درخواست مجری و تایید معاونت فناوری خواهد بود. در صورت نیاز مجری می‌تواند کل مبلغ طرح فناورانه پایلوت مصوب خود را بصورت علی‌الحساب از معاونت اداری، مالی و پشتیبانی درخواست نماید و طی زمان طرح نسبت به تسویه حساب مبلغ دریافتی با تحویل مدارک مثبته اقدام نماید.

تبصره ۱۶: بیشینه مبلغ حمایت از طرح‌های نوع ۳ و تعداد طرح‌های قابل حمایت در هر سال با پیشنهاد معاونت فناوری در برنامه عملیاتی سال مربوطه و با توجه به بودجه پژوهشگاه و تصویب هیات ریسه پژوهشگاه مشخص می‌شود. اولویت، حمایت از طرح‌هایی است که مجری برای اخذ حمایت پیشتر اقدام نماید و یا در صورت اعلام فراخوان، کمیته فنی اولویت طرح‌ها را مشخص خواهد نمود.

ماده ۶- نظارت

کنترل پیشرفت فیزیکی و برنامه‌های زمان‌بندی و هزینه‌ای حاصل از اجرای طرح‌ها و همچنین یکسان‌سازی نمودن ارائه گزارش‌های پیشرفت طرح‌های پژوهشی و فناوری برون سازمانی و طرح‌های نوع ۳، مصوب در شورای پژوهشگاه، با معاونت فناوری می‌باشد.

این آیین‌نامه در ۶ ماده و ۱۶ تبصره و ۳ پیوست در جلسه ۹۸-۱۰ شورای پژوهشگاه مورخ ۹۸/۱۱/۲۸ به تصویب رسید و از زمان تصویب لازم‌الاجرا است.

	تاریخ اجرا: ۱۳۹۴/۰۳/۱۷	پژوهشگاه مواد و انرژی
	کد: MERC-W-T.۱-۰۴	
	صفحه ۱ از ۷	پیوست ۱: شیوه‌نامه خط‌مشی و ضوابط حقوق‌داری‌های فکری پژوهشگاه

مقدمه

یکی از کارکردهای مهم یک پژوهشگاه، توسعه علوم کاربردی و فناوری می‌باشد که به‌عنوان دارایی فکری علاوه بر ارزش معنوی می‌تواند ارزش مادی نیز داشته و ایجاد درآمد نماید. تبیین خط‌مشی و ضوابط دارایی فکری که مطابق با قوانین ملی و تعهدات بین‌المللی کشور است، در پژوهشگاه جزیی از الزامات موفقیت در تجاری‌سازی نتایج تحقیقات بوده و در تنظیم قراردادهای پژوهشگاه، لحاظ خواهد شد. بر همین اساس، پژوهشگاه مواد و انرژی به‌عنوان بزرگترین پژوهشگاه تخصصی کشور در حوزه مواد و انرژی با تبیین و جاری‌سازی «خط‌مشی و ضوابط حقوق‌داری‌های فکری»، بستر لازم برای حرکت شتابان در مسیر نظام ملی نوآوری، تولید فناوری، تجاری‌سازی نتایج تحقیقات و کارآفرینی دانش بنیان را فراهم می‌سازد. منطق حاکم در تدوین این مجموعه ایجاد انگیزه برای پدیدآورنده و حفظ منافع پژوهشگاه می‌باشد.

ماده ۱: تعاریف

پژوهشگاه: منظور پژوهشگاه مواد و انرژی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است که رسالت انجام پژوهش‌های منتج به کسب فناوری در زمینه تولید و مصرف انرژی و توسعه مواد پیشرفته را عهده‌دار می‌باشد.

دارایی فکری^۱: به دارایی‌های حاصل از خلاقیت‌های فکری اطلاق می‌گردد که عمدتاً در دو زمینه کلی صنعتی (نظیر اختراعات، طراحی‌های صنعتی، علائم و نام‌های تجاری) و ادبی و هنری (نظیر آثار مکتوب، نرم‌افزارهای رایانه‌ای، موسیقی، شعر، فیلم و مجسمه‌سازی) می‌باشند.

اختراع: محصول یا فرآیندی است، که راهی نوین جهت انجام کاری و یا راه حل فنی جدیدی برای حل مشکلی ارائه می‌نماید.

طراحی صنعتی^۲: فرآیندهایی که به تأثیر در کیفیت، عملکرد، ارگونومی، شکل ظاهری، گرافیک و بسته‌بندی محصولات، سبب توسعه بازار آنها خصوصاً در بازارهای بین‌المللی می‌شود.

پدیدآورنده / پدیدآورندگان: به فرد یا افراد حقیقی اطلاق می‌گردد که یکی از مصادیق دارایی فکری را در زمان همکاری با پژوهشگاه و با استفاده از تسهیلات آن ایجاد کرده باشند. در خصوص اختراع، به پدیدآورنده آن مخترع گفته می‌شود.

مخترع: محققى که به طور مداوم در حال معرفی مواد، فناوری‌ها یا فرآیندهای با قابلیت تجاری قابل توجه است. محقق: همکاران پژوهشی پژوهشگاه که برای حصول به نتایج تحقیقات از تسهیلات پژوهشگاه استفاده نماید می‌باشد و مورد خطاب این خط‌مشی قرار می‌گیرد.

^۱Intellectual Property
^۲Industrial design

تاریخ اجرا: ۱۳۹۴/۰۳/۱۷

کد: MERC-W-T-۱-۰۴

پژوهشگاه مواد و انرژی

صفحه ۲ از ۷

پیوست ۱: شیوه‌نامه خط‌مشی و سوابط حقوق دارایی‌های فکری پژوهشگاه

واحد تحقیقاتی: آزمایشگاه، مرکز تحقیقاتی و گروه پژوهشی به عنوان محلی که پروژه در آنجا اجرا و یا مدیریت شده است.

اختراع قابل ثبت: اختراعی که بدع بوده^۲، کاربرد داشته^۳ و بدیهی نباشد^۴، ضمناً از موارد غیرقابل ثبت مندرج در قانون نظیر تئوری‌ها، روش‌های ریاضی، روش‌های معالجه انسان یا حیوان، متدهای انجام تجارت و کشف مواد طبیعی نباشد. مواد غیرقابل ثبت^۵ نمادی که در تحقیقات و یا تجاری‌سازی آنها نقش داشته اما ثبت نمی‌شوند مانند سلول‌ها، ارگانیک‌ها، پلاسما، مواد شیمیایی، DNA/RNA و ترکیبات دیگر.

نوآوری^۶: به کارگیری موفق ایده‌های نو که به صورت محصول و یا خدمات جدید (یا بهبودیافته)، مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

ثبت اختراع: یک حق انحصاری درای حفاظت قانونی است که برای مدتی مشخص (حداکثر ۲۰ سال) به مخترع/صاحب ایده در قبال اظهار عمومی اختراع/ایده او داده می‌شود.

ایده قابل ثبت: ایده، قابلیت ثبت به عنوان اختراع را دارد، مگر در مواقعی که کاربردی شده باشد.

گواهینامه اختراع^۷: سندی متضمن گواهی حق انحصاری که در قبال افشای جزئیات فنی یک اختراع برای یک دوره زمانی محدود (حداکثر ۲۰ ساله) به مالک اختراع اعطا می‌گردد و در کشور یا کشورهایی که این اختراع در آن به ثبت رسیده، معتبر می‌باشد.

واگذاری امتیاز بهره‌برداری از درایی فکری^۸: قراردادی بین مالک دارایی فکری و متقاضی بهره‌برداری از آن که به موجب آن متقاضی در قبال پرداخت مبلغی (به صورت درصدی از درآمد خالص حاصل از فروش محصول^۹ او یا مبلغی ثابت)، مجوز بهره‌برداری از دارایی فکری را به دست می‌آورد.

حامی^{۱۰}: افرادی حقیقی یا حقوقی (اعم از دولتی یا غیردولتی) که در کنار پژوهشگاه و پدیدآورنده در ایجاد دارایی فکری (معمولاً از طریق حمایت مالی) سهیم می‌باشند.

صاحب امتیاز اختراع: حق امتیاز قانونی که برای یک دوره مشخص (حداکثر ۲۰ سال) به مالک اصلی اختراع داده می‌شود تا نتیجه اختراع خود را واگذار، فروش و یا استفاده نماید.

ماده ۲: انواع دارایی فکری

دارایی‌های فکری مشمول این خط‌مشی و ضوابط، شامل موارد زیر می‌باشند:

^۲being novel

^۳having utility

^۴being non-obvious

^۵unpatented materials

^۶Innovation

^۷Patent

^۸Licensing

^۹Royalty

^{۱۰}Sponsor

تاریخ اجرا: ۱۳۹۴/۰۳/۱۷

کد: MERC-W-T-۱۰۰۴

پژوهشگاه مواد و انرژی

صفحه ۳ از ۷

پیوست ۱: شیوه‌نامه خط‌مشی و ضوابط حقوق دارایی‌های فکری پژوهشگاه

- اختراعات و طراحی‌های صنعتی
- نام‌ها و علائم تجاری
- آثار مکتوب (کتب، نشریات و ...)
- نرم افزارهای رایانه‌ای

ماده ۳: اهداف و خط‌مشی

- ۳-۱- فراهم‌سازی زمینه‌های توسعه علم و فناوری در پژوهشگاه از طریق ایجاد محیطی مناسب برای شکوفایی خلاقیت‌های فردی و اشاعه و به کارگیری دستاوردهای جدید پژوهشی
- ۳-۲- نهادینه‌سازی حقوق‌دارایی فکری و تقویت انگیزه مادی و معنوی در اعضای هیأت علمی پژوهشگاه جهت فعالیت هرچه بیشتر در عرصه پژوهش و توسعه فناوری و به دنبال آن افزایش امکان تجاری‌سازی دستاوردها در راستای تحقق اقتصاد دانش بنیان و منافع عمومی.
- ۳-۳- ارائه چارچوبی شفاف و تبیین حقوق و تعهدات پژوهشگاه، پدیدآورنده و حامیان در ارتباط با دارایی‌های فکری ایجاد شده.
- ۳-۴- آگاه ساختن افرادی که از اعتبارات، تسهیلات و یا امکانات پژوهشگاه استفاده می‌نمایند نسبت به حقوق دارایی فکری به‌ویژه نحوه پوشش دادن هزینه‌ها و تقسیم منافع مادی و معنوی حاصل از آنها.

ماده ۴: اصول کلی و ضوابط

گزارش کتبی دستاوردهای پژوهشی و فناوری که زمینه بهره‌برداری تجاری، کسب مجوز و پروانه تولید و یا ثبت حقوقی آنها وجود دارد به معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی پژوهشگاه به منظور ارزیابی اولیه (از جهت ضرورت و قابلیت ثبت، امکان و نحوه تجاری‌سازی و بهره‌برداری و نیز ارزش‌گذاری دارایی فکری) ارائه می‌شود، ارزیابی می‌تواند از طریق بررسی داخلی و یا ارجاع به سایر مؤسسات (نظیر مراجع مالکیت فکری مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) صورت پذیرد. پس از این مرحله، پژوهشگاه اقدامات لازم جهت ثبت و بهره‌برداری از دارایی فکری را به عمل خواهد آورد.

- ۴-۱- این خط‌مشی و ضوابط برای تمام افراد شاغل در پژوهشگاه اعم از اعضای هیأت علمی، کارشناسان، تکنسین‌ها و دانشجویان و به طور کلی هر فردی که از تسهیلات، اعتبارات و امکانات پژوهشگاه جهت انجام یک فعالیت تحقیقاتی در طی زمان معینی استفاده می‌کند، حاکم بوده و لازم است در بدو استخدام و یا در چارچوب قراردادهای پروژه‌های تحقیقاتی، تعهدنامه‌ای مبنی بر قبول و رعایت مفاد این خط‌مشی و ضوابط را امضاء نمایند در غیراین صورت کلیه حقوق مربوطه به پژوهشگاه محال می‌گردد.

	تاریخ اجرا: ۱۳۹۴/۰۳/۱۷	پژوهشگاه، مواد و انرژی
	کد: MERC-W-T-۱۰۰۴	
	صفحه ۴ از ۷	پیوست ۱: شیوه‌نامه خط‌مشی و ضوابط حقوق دارایی‌های فکری پژوهشگاه

۲-۴- پژوهشگاه در نتایج مادی حاصل از هر گونه دارایی فکری که بر اثر فعالیت فردی یا گروهی با استفاده از امکانات، تجهیزات و یا اعتبارات پژوهشگاه انجام شود، دارای مالکیت خواهد بود.

۳-۴- چنانچه پدید آورنده ادعا نماید که دارایی فکری، بدون استفاده مؤثر از منابع، امکانات و وقت پژوهشگاه حاصل شده، پس از بررسی مدارک در کمیته مالکیت فکری و تایید درخواست، پژوهشگاه به صورت مکتوب عدم ادعای مالکیت آن دارایی فکری را اعلام می‌نماید.

۴-۴- میزان سهم پژوهشگاه، پدید آورنده، حامی و نیز امکان استفاده‌ی رایگان و نامحدود آنها از دارایی فکری حاصله، در قرارداد همکاری فی‌مابین تعیین می‌گردد.

۵-۴- وضعیت نهایی مالکیت تجهیزات ساخته و یا خریداری شده هر پروژه در قرارداد مربوطه مشخص می‌گردد.

۶-۴- اگر پژوهشگاه بر اساس موافقات، طی قراردادی تمام یا بخشی از حقوق دارایی فکری حاصله را به دیگری اعطا نماید، حقوق پدید آورنده و حامی نیز در قرارداد (با توجه به ماده ۶) لحاظ خواهد شد.

۷-۴- در کارهای گروهی بایستی قبل از ثبت، درصد سهم کلیه افرادی که در ایجاد یک دارایی فکری مشارکت داشته‌اند به صورت مکتوب به واحد مالکیت فکری اعلام گردد. در مواردی که درصد سهم هر یک از افراد مشخص نشده باشد، منافع حاصله به صورت مساوی بین آنان تقسیم خواهد شد.

۸-۴- هر گونه قرارداد و موافقت‌نامه در جهت کسب مجوز و یا بهره‌برداری تجاری از دارایی فکری، با نظارت پژوهشگاه بوده و اطلاعات مربوط به آن نیز در پژوهشگاه ثبت و نگهداری می‌گردد.

۹-۴- دارایی فکری که با بودجه پژوهشگاه توسط اعضای هیات علمی ایجاد می‌شود بایستی در اسرع وقت و قبل از هر گونه افشای اطلاعات مربوط برای سایرین و یا اقدام به ثبت و نشر آنها، در کمیته مالکیت فکری پژوهشگاه ثبت گردد. رعایت این امر در قراردادهای همکاری و یا قراردادهای مربوط به واگذاری امتیاز بهره‌برداری از دارایی فکری مورد تأکید قرار می‌گیرد.

۱۰-۴- افشای اطلاعات مربوط به اختراعات و نوآوری‌ها برای پژوهشگاه، باید به صورت مکتوب، دقیق، کامل و جامع، حاوی مواردی نظیر عنوان، نام پدید آورنده، توضیح، نام و مشخصات حامی خارج از پژوهشگاه، تاریخ پایان مرحله پژوهش و طراحی و تاریخ به کارگیری باشد.

۱۱-۴- افشای اطلاعات و انتشار دستاوردهای فعالیت‌های پژوهشی که قابلیت ثبت آنها به عنوان اختراع وجود دارد با هماهنگی کمیته مالکیت فکری پژوهشگاه صورت می‌گیرد.

تبصره ۱: در خصوص دانشجویان تحصیلات تکمیلی، هماهنگی و مسئولیت برعهده استاد راهنما می‌باشد.

تاریخ اجرا: ۱۳۹۴/۰۳/۱۷

کد: MERC-W-T.۱۰۰۴

پژوهشگاه سواد و انرژی

صفحه ۵ از ۷

پیوست ۱: شیوه‌نامه خط‌مشی و ضوابط حقوق‌داری‌های فکری پژوهشگاه

۴-۱۲- هر گونه اطلاع‌رسانی و انتشار دستاوردها اعم از مکتوب، شفاهی و یا الکترونیکی توسط پدیدآورنده، همراه با ذکر نام پژوهشگاه صورت می‌گیرد. در غیر این صورت حق پیگیری موضوع از مراجع قانونی برای پژوهشگاه محفوظ خواهد بود.

۴-۱۳- اقدامات لازم جهت عملی شدن حفظ‌داری‌های فکری (نتیجه تحقیق در پژوهشگاه) منوط به احراز قابلیت تجاری سازی یا تصمیم شورای پژوهشی مبنی بر صرفاً ثبت بین‌المللی آن می‌باشد.

۴-۱۴- چنانچه پژوهشگاه و یا پدیدآورنده‌داری‌های فکری نتواند و یا تمایلی برای مشارکت در ثبت، کسب مجوزهای لازم و یا بهره‌برداری از داری‌های فکری را نداشته باشد، می‌تواند حقوق خود را طی موافقت‌نامه‌ای به طرف مقابل واگذار نماید که جزییات آن در مذاکرات بین پژوهشگاه و پدیدآورنده تعیین خواهد شد.

تبصره ۲: چنانچه پژوهشگاه پس از شش ماه از دریافت گزارش اختراع، هیچ گونه اقدامی جهت ثبت قانونی آن به عمل نیاورد، مخترع می‌تواند رأساً جهت ثبت اختراع به نام خود و به آدرس پژوهشگاه اقدام نماید، ولی لازم است قبل از هر گونه اقدامی کمیته مالکیت فکری پژوهشگاه را مطلع نماید.

۴-۱۵- چنانچه پژوهشگاه به هر دلیلی، حقوق مربوط به اختراع را به مخترع واگذار نماید، همچنان مجاز خواهد بود تا از آن اختراع برای مقاصد غیر تجاری مانند فعالیتهای تحقیقاتی و آموزشی به صورت غیرانحصاری، غیرقابل انتقال، غیرقابل ابطال و بدون نیاز به پرداخت حق امتیاز استفاده نماید.

۴-۱۶- واگذاری امتیاز بهره‌برداری از داری‌های فکری به سایر کشورها، با در نظر گرفتن مصالح ملی، منافع پدیدآورندگان و همچنین توجه به قوانین و مقررات صورت خواهد گرفت.

۴-۱۷- اظهار نامه ثبت اختراع توسط پژوهشگاه به مراجع ذیربط ارائه و پیگیری می‌گردد. در اظهار نامه، نام و آدرس پژوهشگاه به عنوان "صاحب امتیاز" و نام پدیدآورنده/پدیدآورندگان پس از نام پژوهشگاه به عنوان "مخترع" ذکر می‌شود.

تبصره ۳: در صورت تایید اظهارنامه، موضوع به صورت کتبی با مشخص شدن سهم طرفین از منافع مادی و معنوی اختراع، به پدیدآورنده اعلام خواهد شد.

ماده ۵: ساختار اجرایی

۵-۱- شورای پژوهشی

تصویب سیاست‌ها، برنامه‌های اجرایی و کلیه پیشنهادات مرتبط با داری‌های فکری توسط شورای پژوهشی پژوهشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۴: امور اجرایی توسط معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی انجام می‌گیرد.

	تاریخ اجرا: ۱۳۹۴/۰۳/۱۷	پژوهشگاه، مواد و انرژی
	کد: MERC-W-T-۰۱-۰۴	
	صفحه ۶ از ۷	پیوست ۱: شیوه‌نامه خط‌مشی و ضوابط حقوق دارایی‌های فکری پژوهشگاه

۲-۵- کمیته مالکیت فکری

کمیته مالکیت فکری ذیل شورای پژوهشی تشکیل و به عنوان یک کمیته تخصصی تصمیم‌سازی برای این شورا را برعهده دارد. ارائه پیشنهادات، سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی دارایی‌های فکری با توجه به نوع آنها برعهده "کمیته مالکیت فکری" خواهد بود. وظایف اصلی این کمیته به شرح زیر می‌باشد:

۱-۲-۵- پیشنهاد سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی در زمینه واگذاری یا دریافت امتیاز دارایی‌های فکری

۲-۲-۵- ارائه پیشنهاد در مورد حفاظت از دارایی‌های فکری پژوهشگاه

۳-۲-۵- ارزش‌گذاری دارایی‌های فکری

۴-۲-۵- پیشنهاد درصد سهم هر یک از ذینفعان از حقوق مادی حاصل از دارایی‌های فکری

۵-۲-۵- رسیدگی به اختلافات احتمالی در زمینه مسائل مربوط به حقوق دارایی فکری

ماده ۶: نحوه تخصیص درآمدهای حاصل از دارایی‌های فکری

درآمدهای حاصل از فروش دارایی‌های فکری به صورت زیر تخصیص خواهند یافت:

۱-۶- اختراعات و طراحی‌های صنعتی

چنانچه در ایجاد دارایی فکری، حامی خارج از پژوهشگاه باشد، سهم حامی طبق قرارداد مربوط کسر و پس از کسر هزینه‌های انجام‌شده (نظیر هزینه‌های مربوط به ثبت و نگهداری اختراع، کسب مجوزها، بازاریابی و تجاری‌سازی)، درآمد خالص باقی‌مانده بر اساس جدول زیر بین ذینفعان تقسیم خواهد شد.

سهم تا ۱۰ میلیارد ریال درآمد	سهم بیش ۱۰ میلیارد ریال درآمد	ذینفعان
٪۴۰	٪۳۵	پدیدآورندگان
٪۲۵	٪۳۰	واحد تحقیقاتی (اختصاص به عنوان اعتبار تجهیزاتی و مواد اولیه)
٪۲۵	٪۳۰	پژوهشگاه (صرفاً برای تأمین اعتبار طرح‌های پژوهشی داخلی)
٪۱۰	٪۵	پژوهشگاه (جهت توزیع پاداش بین عوامل ساختار اجرایی مؤثر)

تبصره ۵: چنانچه هر یک از پدیدآورندگان به واحد دیگری منتقل و یا همکاری وی با پژوهشگاه خاتمه یابد، سهم وی همچنان پرداخت خواهد شد، مگر مواردی که در قرارداد همکاری مشخص شده باشد.

تبصره ۶: برای تشویق دانشجویان پدیدآورنده دارایی فکری که از مزایای تحصیل رایگان استفاده نمی‌کنند، با توجه به شهریه پرداختی، سهم بیشتری از درآمدهای حاصله منظور می‌گردد.

تبصره ۷: در مورد پایان‌نامه‌ها و رساله‌های مربوط به مقاطع تحصیلی دانشگاهی، طبق تعهدی که از دانشجو و استاد راهنما اخذ شده حق نشر و تکثیر و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به پژوهشگاه می‌باشد ولی حقوق معنوی پدیدآورنده

	تاریخ اجرا: ۱۳۹۴/۰۳/۱۷	پژوهشگاه مواد و انرژی
	کد: MERC-W-T.۱-۰۴	
	صفحه ۷ از ۷	پیوست ۱: شیوه‌نامه خط‌مشی و ضوابط حقوق‌داری‌های فکری پژوهشگاه

محفوظ خواهد بود. لازم به ذکر است چنانچه در جریان انجام پایان‌نامه یا رساله، اختراعی حاصل آید طبق ماده (۶) در مورد آن عمل خواهد شد.

تبصره ۸: در مواردی که پژوهشگاه قصد تبدیل دانش فنی به محصول را دارد، سهم ذینفعان طبق شیوه‌نامه شرکت‌های دانش بنیان مصوب در پژوهشگاه در نظر گرفته می‌شود.

۶-۲- آثار مکتوب و نرم‌افزاری

نحوه تخصیص درآمدهای حاصل از این گونه آثار طبق مصوبات کمیته انتشارات خواهد بود. این خط‌مشی و ضوابط در ۶ ماده و ۸ تبصره در تاریخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۷ به تصویب شورای پژوهشی پژوهشگاه رسیده و از این تاریخ لازم‌الاجرا می‌باشد.

	تاریخ اجرا: ۱۳۹۸/۰۳/۱۷	پژوهشگاه، مواد و انرژی
	کد: MERC-W-T-۱۰۰۴	
	صفحه ۱ از ۱	پیوست ۲: نحوه عقد قرارداد فروش دانش فنی و تجاری سازی بر اساس شیوه نامه خط مشی و ضوابط حقوقی مالکیت فکری پژوهشگاه

نحوه عقد قرارداد فروش دانش فنی و تجاری سازی به یکی از سه روش ذیل ممکن خواهد بود:

۱- روش واگذاری تام مالکیت فکری-دانشی (Release): دریافت وجه دانش فنی و تا یکسال حمایت فنی. این حالت مطابق با جدول مندرج در بند ۱ ماده ۶ شیوه نامه خط مشی و ضوابط حقوق دارایی های فکری پژوهشگاه مصوب در شورای پژوهشی مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۷ (پیوست ۱) صورت خواهد پذیرفت.

۲- روش بهره مالکانه (Royalty): بر اساس آئین نامه خط مشی و ضوابط حقوقی مالکیت فکری در موسسات علمی و پژوهشی، درصدی از فروش محصول (معادل ۱۰٪) به مدت زمان معین (۳ تا ۱۰ سال) به ازای واگذاری دانش فنی، به پدیدآورندگان و موسسه (پژوهشگاه) با درصد یکسان (مثلاً ۵٪ پدیدآورندگان و ۵٪ پژوهشگاه) پرداخت می شود.

تبصره: تغییر کاهشی قدرالسهم موسسه در کمیته ای پنج نفره مشتمل بر معاون فناوری، معاون پژوهشی، مدیر تجاری سازی، رئیس پژوهشگاه و نماینده پدیدآورندگان بر اساس مستندات قابل انجام خواهد بود.

۳- روش توافقی: این مورد ترکیبی از دو مورد فوق الذکر (یا موارد مشابه موضوع) است، که پس از تأیید هیات رئیسه و شورای پژوهشگاه قابل انجام است. کمترین درصد قدرالسهم پژوهشگاه در این حالت ۱۵٪ است.

	تاریخ اجرا: ۱۳۹۸/۱۱/۲۸	پژوهشگاه سواد و انرژی
	کد: MERC-W-T-۰۱-۰۴	
	صفحه ۱ از ۳	پیوست ۳: فرمت طرح های فناورانه پایلوت

عنوان طرح (فارسی): مدت زمان اجرای طرح (حداکثر ۱۲ ماه): بازار هدف و متقاضیان طرح: سوابق پژوهشگاه، و/یا مجری در ارتباط با طرح: شرح مختصری از طرح: خروجی ها و دستاوردهای مورد انتظار: سطح آمادگی فناوری معرفی شده در طرح:	مشخصات کلی طرح
نام و نام خانوادگی: آخرین مدرک تحصیلی: رشته تحصیلی: مرتبه علمی: نوع همکاری با مؤسسه پژوهشی / فناوری: عضو هیات علمی ☐ قرارداد پژوهشی ☐ شماره تماس: شماره نمابر: پست الکترونیکی (ایمیل): آدرس مجری: تاریخ: امضاء:	مشخصات مجری

	تاریخ اجرا: ۱۳۹۸/۱۱/۲۸	پژوهشگاه مواد و انرژی
	کد: MERC-W-T۰۱-۰۴	
	صفحه ۲ از ۳	پیوست ۳: فرمت طرح های فناورانه پایلوت

مشخصات مالی طرح	امکانسنجی های اقتصادی و تحلیل بازار طرح (توجیه اقتصادی طرح):
	جزئیات هزینه های مورد نیاز: (پرستلی، تجهیزات، آزمون ها، مواد اولیه و)
	مجموعه هزینه اجرای طرح (میلیون ریال):
	مبلغ درخواستی (میلیون ریال):
	ریسک های به نتیجه رسیدن طرح و نحوه بازپرداخت مبلغ طرح:

تاریخ اجرا: ۱۳۹۸/۱۱/۲۸

کد: MERC-W-T-۱-۰۴

پژوهشگاه مواد و انرژی

صفحه ۳ از ۳

پیوست ۳: فرمت طرح های فناورانه پایلوت

توافق نامه مالکیت، فکری و مادی نتایج طرح

طبق این توافق نامه در خصوص انجام طرح

در رابطه با مالکیت فکری و مادی نتایج طرح مطابق با شیوه نامه خط مشی و ضوابط حقوق داریی های فکری پژوهشگاه عمل خواهد شد. در صورت عقد قرارداد فروش محصول حاصل از این طرح با پژوهشگاه مطابق با شیوه نامه فعالیت های فناورانه اقدام خواهد شد.

امضاء مجری

امضاء رئیس پژوهشگاه مواد و انرژی

تعهدنامه مجری

اینجانب..... به عنوان مجری طرح تعهد می نمایم عین مبلغ اختصاص یافته به این طرح را طی یک سال به حساب معرفی شده توسط پژوهشگاه عودت دهم و در صورت عقد قرارداد فروش محصول حاصل از این طرح خارج از روال شیوه نامه فعالیت های فناورانه پژوهشگاه، معادل ۵ درصد از مبلغ کل فروش محصول را بعنوان رویالتی پژوهشگاه (بهره مالکانه) به حساب پژوهشگاه واریز نمایم. همچنین اینجانب با اطلاع کامل از شیوه نامه ها و ضوابط این فرم را تکمیل نموده و کلیه مندرجات آنرا تایید و تعهد می نمایم.

تاریخ:.....

امضاء

نام و نام خانوادگی:.....